

Kor Ateşte Demlenenmiş
1001
Mini Öykü

Gürsel Dönmez

ÖTÜKEN

Dr. Gürsel DÖNMEZ; 1964 Kırcaali doğumlu. İlkokula Bursa'da başladı. Sakarya-Arifiye Öğretmen Lisesi (1982) ve Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi (1986) mezunu. 1987'de Viyana'ya gitti. Viyana İktisat Üniversitesi'nde yüksek lisans (1991) tahsili yaptı. 1993-1998 arası Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi'nde Araştırma Görevlisi olarak çalıştı. Bu süre içinde Viyana İktisat Üniversitesi Felsefe ve İktisat Sosyolojisi Enstitüleri'nde doktorasını tamamladı. Abdullah Gürsel imzasıyla köşe yazıları, dergilerde denemeler ve şiirler yayınladı. 2001-2009 arasında Avrupa Günlüğü dergisinin yayıncılığı ve editörlüğünü yürüttü.

2009 yılından bu yana Ankara'da ikâmet etmektedir.

Yayınlanmış kitapları:

Mahşerin Çocukları (Şiir) / Özel Basım / İstanbul, 1993

Viyana Yazıları / Kaknüs / İstanbul, 2004

Devlet Metodolojisine Giriş / Hece / Ankara, 2004

Fëmiyet e apokalipsit (Şiir-Arnavutça) Logos-A / Üsküp, 2012

Saf Siyah (Şiirler) / Ötüken - İstanbul, 2015

Kozmik Mesele / Ötüken - İstanbul, 2016

Çësthtja Kozmike (Kozmik Mesele - Arnavutça) Logos-A / Üsküp, 2016

İÇİNDEKİLER

İnsan/ 11

•

Toplum/ 37

•

Şehir/ 63

•

Hayat/ 89

•

Siyaset/ 115

•

Felsefe/ 141

•

Sır/ 167

ÖNSÖZ

Bu kitap, 2011 yılından itibaren *sosyal medyada* paylaştığımız “Mini Öykü” serisinden hazırlanmış bir seçkidir. Toplamda 1001 öykü, kendi içinde yedi bölüm halinde derlenmiştir. Bölümlerin sıralanması bir bütünlük oluşturmaktadır. Bölümleri oluşturan öyküler ise “yâ nasip” ölçüsü ile sıralanmaktadır. Ancak kitabın tamamında “metapolitik” bir bütünlük söz konusudur.

Twitter için söz konusu olan 140 karakter sınırlaması herkesin malûmudur. Öykülerin hepsi “tam tamına 140 karakter” olacak şekilde kaleme alınmıştır. Bu kitap için yapılan son düzeltmelerde belki birkaç karakter kaymış olabilir ama asıl önemli olan öykülerin kendi karakteridir.

Mini Öykü tarzının Türk Edebiyatı için yeni bir renk olduğu söylenebilir. Her bir öykü yeni ve kadîm bir şey söylemektedir zaten. Bâzen ise işâret etmekte veya şu sebeple susmaktadır:

“Sır ile sırta evriliyordu zaman ve çok boyutlu bir yokluk resminin soluk gölgeleri gibiydi varlığınız. İnfîâl olmasın diye anlatmıyorduk.”

Ekim 2016 / Ankara

İNSAN

ZAMAN

“Zaman ân içindedir ve insan, ân içindeki cândır. Zaman yaralar açar ve yaralar kapatır. Ki insan, yaralanmış bir zamandır” diyordu hâfız.

OZAN

Kelimelerin en tenhası sanılıyordu yalnızlık ve daha ötesi var mı diye münzevî şâirlere soruldu; “İnsan” dedi bir ozan, insandır en ötesi.

HECE

“Kalbine emânet edilmiş olan heceyi unuttun ve şimdi, dünyanın kuru gürültüsü içinde şarkılarda teselli arıyorsun” diyordu sanatçı derviş.

HİKÂYE

“Varsa kendi hikâyesi anlat, yoksa sus ve kendini dinle” dedi hâfız. “Anlatacakların olsa bile sus ve önce başkalarını dinle” dedi hazret.

SENFONİ

“Her insan, kozmik bir senfoninin özel notalarından birisidir ve yaşamak, özge bir melodinin peşi sıra yürümektir nefes nefese” dedi reis.

SARKAÇ

Zaman ve varlık sarkacında kendine yol arayan bir yolcuydu. Yol, bizzât kendisiydi oysa. Nice yollar tüketti kendisine varmak için. Vardı.

PERDE

“Ben bu dünyanın kıyısına konmuş ürkek bir serçe yavrusuyum Leylâ” diyordu şâir. Perdeleri kadifeydi Leylâ’nın ve penceresi tam yalıtımlı.

ŞEHZÂDE

Zamanın öncesi bir evvel zamandı. Adam, yıkılmış hayatlar ve incinmiş gönüllerden sorumlu şehzâde kılınmıştı. Hüzün, henüz yaratılmamıştı.

ÇEHRE

Akıp gidiyordu zaman çehrelerimizi öperek. Ki, orta yerindeydik var olmanın ve yerimizden kırılaşmaya hiç niyetimiz yoktu. Sonra ölüm geldi.

ŞÜHÛD

“Hangi menzile erdiğimizi ancak vardıktan sonra anlarız. Şühûd makâmına seyr’eden bu akış içinde, gölge uzar belki yüz-yıl olur” dedi hoca.

ALEV

“Aşka kavuşmak isteyen, kendi alevini tâkip etmeli. Erenler sâdece kendi alevi ile erişir, başka alevler sizi yakmak içindir” dedi hazret.

LİMAN

“Bâzen, ulaşmak istenecek bir liman kalmamış olabilir hayatta. Belki biletiniz yanmıştır” diyordu meczûb. Kendisi de kaçak yolcuydu zâten.

ATEŞ

“Fikir, zihinde çay gibi demlenir” dedi hoca. “İnsan, aşk ateşinde demlenen çay gibidir” dedi hâfız. “Ateş, aşkın kendisidir” dedi derviş.

MİRÂC

“Upuzun bir yoldur insan. Yolu yol edenler, kendi özüne mirâc eyler ve insanın kendisine mirâc, Kudüs’e varır gibi ermekdir” dedi hazret.

ERMİŞ

“Çok güzel şiirler yazarsın, insanlar seni okur ve belki meşhûr bir şâir olursun ama şiir seni yazmışsa, ermiş kılınırsın” diyordu bilgeler.

MOLA

“Bir mola verebilseydin, bir nefes alsan ve bir bakabilseydin varlığını makâm neresidir, haşyet ve ürperiş aynadaki silüetin olurdu” dedi derviş.

HENGÂME

“Yürüdüğün yolu doldurmuyorsan ve silüetin bir efsâne gibi geçmiyorsa hayatın orta yerinden, bunca hengâme niçin birâder” dedi bilge şâir.

YANGIN

“Tenini kavuran hormon yangınları seni aldatmasın. Aşk özünü bilmektir, inanmak ve güvenmektir. Bunların özeti ise sevmektir” dedi hazret.

DARBE

“Kavga çıktığı ân, tereddüt etmeyen kişidir dost” dedi reis. Yeni nesil pek bilmezdi bunu. 15 Temmuz 2016 gecesi yaşayarak öğrendiler. Öğrendik.

EMÂNET

“Ne isek ve neyiz varsa zâten sâdece Senindir diyerek, kendimizi Senden Sana emânet eyledik, bizi bize terketme ey Rabbimiz” dedi hâfız.

AFACAN

Yalnızlıklarını süslenerek gizleyen hanımlar, afacan bir sokak kedisini okşayan adama merak ile bakakaldılar. Derviş olduğunu bilemediler.

KARAGÜMRÜK

“Nefsi ile mücâhede içinde tesbih çekerken sağ omuzunu hafifçe düşüren bir derviş görürsen, bil ki o, Karagümrük tarafından” dedi kaptan.

YÖRÜNGE

“Her insan kendi zaman yürüncesinde sâdece kendi kaderine doğru koşuyor. Ya siz ipi göğülersiniz ya da ip sizi” diyordu Anadolu Erenleri.

SAHÛR

Âşıklar için sahûr vaktinde göklerin perdeleri açılırken ağır ağır, “ey insan, perde sensin” diyordu gecenin münzevî dili, Fâtîha deminde.

ATEİST

“Ürüyoruz, yürüyoruz ve çürüyoruz” diye özetliyordu hayatı ateist yazar. “Biz doğar, yaşar ve ölürken dahi Hakk’a yürürüz” dedi bilge reis.

SÛKÛT

“En uzaklara bile gitsen, varacağın son yer yine kendi gölgenidir ama her şeyi konuşmak gerekli, ki susabilesin” dedi derviş ve sükût oldu.

MUKİM

Mukim Öztekin; Tenezzül etmeden vakar ile yaşayıp Hakk’a yürüdü. 3 Mayıs 2015 ikindi vakti İstanbul’da sırlandı. Güzel bir Müslümandı. Şâhidim.

GURBET

“Gurbet, ki insanın bizâtihi kendisidir ve haritalara çizilemeyen bir sır gibi, bir hüznün coğrafyasıdır bu dünya” diyordu gönül uzmanları.

TAVSİYE

“Akıllı insanlar doğru söze, ârif olanlar ise dosdoğru öze bakarak karar verirler ve tavsiye dinlemek, tasfiye olmak değildir” dedi usta.

VESİLE

“İnsanlar seni değil, senin vesile olman ile kendi iç seslerini dinlerler ve bilemediklerini onlara zâten duyuramazsın” dedi bilge derviş.

NİYET

“İnsan gölgesiyle yürür ama kendi gölgesinde duramaz. Niyetini bozanı bozarlar ve haksızlık yapan sâdece kendisine yapar” dedi bilge ihtiyar.

SEFER

“Varlık aynasında insanın kendisini seyretmesidir yazmak ve sonsuzluğa sefer eylemesidir” diyordu bilge düşünür. “Nûn vel kalem” dedi hazret.

MÜCERRED

Mücerred bir sevdânın baş döndüren uğultusunu anlatmak, kavurucu ateşi dondurmak gibi bir şeydi. Oysa sâdece yandığı kadar yaşardı insan.

MAHŞER

“Mahşer vakti, yediğin ve dediğin her şey önüne gelir ama bildiğin hâlde söylemediklerinin hesâbını vermek çok zordur” diyordu bilge reis.

İNTİSÂB

“Bilge olanlar, konuşmadan konuşmayı ve susmadan susmayı bilirler. Yola intisâb edenin, susması ve dinlemeyi öğrenmesi gerekir” dedi hoca.

NAZ

“Üç harfli veya çok heceli âlemlerde ince volta atan dervişlerin afacan olanından korkacaksın, tesbihinde naz olur onların” diyordu hazret.

ÖZLEM

Hiç tanımadığı bir genç kız, “özlem” konulu bir öykü istedi yazardan. Kavruk hasret şarkıları yakıyordu ortalığı. Özün özü, özlemdi zâten.

YANGIN

“Dünyanın gamını kederini gönlüne yüklemeyen, yangınların ortasından yürümelisin, ki kendine varabilesin” dedi reis. “Yâ Hakk” dedi derviş.

MAKBUZ

“Gönül insanı dostlarına makbuz kesmez, hiç kimseden bir beklentisi olmaz ve muhabbeti hesapsız olur” diyordu kapitan. “Eyvallah” dedi hâfız.

KİBİR

“Kibir, zayıf insanların taktığı bir maskedir. Muktedir insanlar ise, sâdece tevâzu hırkası giyerler” dedi hazret. Bir hırkası bile yoktu!

TEDÂVİ

O kadar yalnız ve mutsuz bir hayatları vardı ki, yegâne tedâvi yolu sâdece çalışmaktı batı dünyasında. Çalıştılar, çalıştılar, çalıştılar!

KIVILCIM

Hecelerin arasında kıvılcımlar çakıyor ve ipini koparmış sesler, şîrâzesi dağılmış gramer enkâzında volta atıyordu. Hayret ile susuyorduk.

MÜKÂFAT

“Sana verilen her mükâfat, yepyeni bir imtihândır. Bu dünyada, insanın yoklukla değil çoklukla eylediklerine bakarlar” diyordu bilge kadın.

EKMEK

“Dünyadan alacaklı olmadan, ekmek paylaştığın dostların ve kavgasını verdiğin bir yolun varsa, özgür yaşıyorsun demektir” diyordu Erenler.

DARLIK

“Aynaya ve gökyüzüne baktığında, bir darlık kaplamıyorsa yüreğini, seni toprak ile kardeş kılmışlar demektir” diyordu ihtiyar. Eski topraktı.

SANCI

Biriktirdiği acıları gergin bir yay gibi saklıyordu yüreğinin en sancılı yerinde. Yüzüne inen gölgelerden belliydi, ince bir yay kırılmış.

ŞİRK

Gizli şirkten korunmak için duygularını kontrol ederdi hep ama beslendiği bilgi kaynakları karıştı. Sonra ipin ucu kaçtı zâten. Dağıttı.

ÖYKÜNMEK

“Öykünen gidici, hakîkî öykü ise kalıcıdır. Başkalarının hiç haberi olmasa da, insanın gerçek bir öyküsü olmalı bu hayatta” diyordu bilgeler.

TEHLİKE

Tekin olmayan demlerdi dolunay vakitleri. Ol demde, özellikle şâir tâifesinden uzak durulması tavsiye edilirdi. Tarifsiz tehlikeliydiler.

ÖKSÜZ

“Gecenin uzak sınırında, aydınlık ve karanlığı aynı ânda yek başına seyr’eden bir yalnız yıldız gibidir şâir ve öksüzdür” dedi bilge reis.

SORGU

“Şehzâde gönüller, güzel ölürler. Kral ölümleri ise zorlu olur. Sorgu melekleri, en kraliçe suâlleri onlara sorarlar çünkü” diyordu hâfiz.

CAHİT

Cahit Çataklar: Ağabey, arkadaş, sırdaş ve yoldaştı. Sevdikleri için yaşadı. Tevâzu ile geçti dünyadan. 17 Ocak 2016 günü Arifiye’de sırlandı.

MELODİ

Has mürekkeple yazılmış notalar sarıyordu yaralı göğsünü ve yürek çarpıyordu. Âşinâ bir melodi, öperek geçiyordu gecenin mahcûb çehresini.

DRAM

Bir satırlık silik bir dram gibiydi hayatı. Bir küçük naylon poşeti bile doldurmuyordu yaşayamadığı kelimeler. Çok gürültülüydü sessizlik.

SİS

İnsan da yağardı yağmur gibi, bâzısı kar veya dolu gibi. Çok azı, seher vakti çiy gibi. Kimileri ise, kesif bir sis gibi inerlerdi ortama.

ŞARKI

Sırlı bir zikirdi çay, insan gibi çeşit çeşit. Çayın siyâhında âh edenler dergâhında eylenen en demli cümlelerin bağrında saklıydı şarkımız.

ÇOCUKLUK

Battal Gâzi filmi izleyerek çocukluğuna dönen adam, orada mahsur kalmıştı. İçindeki çocuk söz dinlemiyordu. Bitmeyen bir öyküydü çocukluk.

BİLMEK

“İnsan, bir şey söylemek için çok şey bilmeli ve sözü ziyân etmeden konuşmayı isterse, sâdece kendisini bilmeli” diyordu Anadolu Pirleri.

DERT

“Erkek yaralanır ve böylece adam olur” dedi reis. “Kendi yarını unutup, diğer yaralı yürekleri dert ediniyorsun, bilge olursun” dedi hazret.

MAYIN

“Mayın gibi kelimeler saklıdır cümleler içinde. Gölgesi ağır insanlar sessizce çarpılırlar bu kelimelere ve dünya devrân olur” dedi hâfız.

EFŞÂNE

Hangi mekân ve zamana değerse gölgen, orası senin efsânen olurdu. Kelimelerini yitirmiş olanların gölgesi yoktu, kendileri de yoktu zâten.

GÖKLER

Bir meleğin kanatları değiyordu yüzüne dervişin. Kuru toprağı ürperten bir damla su gibi iniyordu yüreğine aşk ve onunla yürüyordu gökler.

JAZZ

“Varlık âleminin şâhı âdemoğlu, hükümdâr olduğu vehmine kapılarak, olgular dünyasını güyâ determine edip, jazz yapıyor” dedi entel derviş.

YALNIZLIK

Günümüz bilgelerinden birisi, “BEN diyen her insan, aslında yalnız demektir” buyurdular. Milyarlarca yalnızlık ile dopdoluydu yalan dünya.

AKIL

“Akıl var, fikir var, ölüm var, hesâp var, herkes bu dünyada kime hizmet ettiğine iyi baksın, Allah var oğul Allah” diyordu ihtiyar derviş.
